Dosarul nr. 2-17281/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

Dispozitivul hotărârii pronunţat
la data de 16 decembrie 2024 *municipiul Chişinău*

Judecătoria Chişinău, sediul Centru
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător *Eugenia Culinca*
Grefier *Vanesa Malcic*

examinând în şedinţă de judecată publică la sediul instanţei, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată împotriva lui ***** privind încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată

şi acţiunea reconvenţională înaintată de ***** împotriva Organizaţiei de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulităţii clauzelor abuzive,

a c o n s t a t a t :

Aspecte de procedură

La 21 august 2023, Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată (în continuare OCN „Easy Credit" SRL) a depus în Judecătoria Chişinău, sediul Centru o cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** privind încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Cererea de chemare în judecată a fost înregistrată în Direcţia de evidenţă şi documentare procesuală a Judecătoriei Chişinău, sediul Centru la 21 august 2023, fiind repartizată spre examinare în mod automat-aleatoriu judecătorului Eugenia Culinca la 22 august 2023.

Prin încheierea Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 28 august 2023, s-a acceptat spre examinare în procedură scrisă a cererilor cu valoare redusă, cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Easy Credit" SRL.

La 19 februarie 2024, prin intermediul poştei electronice a instanţei, şi ulterior la 22 februarie 2024, prin intermediul Poştei Moldovei, pârâtul ***** a depus o referinţă la cererea de chemare în judecată şi o cerere reconvenţională împotriva OCN „Easy Credit" SRL cu privire la declararea nulităţii clauzelor abuzive.

Prin încheierea Judecătorului Judecătoriei Chişinău, sediul Centru, Eugenia Culinca din 20 februarie 2024, a fost dispusă examinarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de OCN „Easy Credit" SRL, în procedura generală.

În continuare, prin încheierea protocolară a instanţei de judecată din 25 iunie 2024, a fost primită în procedură acţiunea reconvenţională înaintată de ***** împotriva OCN „Easy Credit" SRL cu privire la declararea nulităţii clauzelor abuzive, pentru a fi examinată odată cu acţiunea iniţială, înaintată de OCN „Easy Credit" SRL.

Argumentele participanţilor la proces asupra acţiunii iniţiale.

În motivarea acţiunii iniţiale, reclamanta a indicat că, între OCN „Easy Credit" SRL, în calitate de creditor, şi *****, în calitate de debitor a fost încheiat, la data de 1 iunie 2022, un contract privind acordarea unei linii de credit, cu nr. 090892228. Ca urmare a asumării angajamentului OCN „Easy Credit" SRL s-a obligat să pună la dispoziţia debitorului o linie de credit, în mărime totală de 100.000,00 lei, iar debitorul, în cazul în care a efectuat trageri din linia de credit, s-a obligat să ramburseze cel puţin suma minimă de plată, calculată la data zilei de achitare. Pentru aceasta, debitorul dispune de o perioadă de achitare de 3 zile, în cadrul

căreia nu se vor calcula penalităţi pentru neexecutare în termen a obligaţiei de plată a sumei minime de plată. Suma minimă de plată este suma de bani, achitată lunar de către debitor în beneficiul creditorului, care reprezintă 5 % din soldul lunar al datoriei, dar nu mai puţin de 2,5 % din linia de credit.

OCN „Easy Credit" SRL a pus la dispoziţia debitorului mijloacele financiare din cadrul liniei de credit în termenul şi condiţiile stabilite în contract, îndeplinindu-şi astfel, obligaţiile asumate faţă de debitor cu bună-credinţă şi diligenţă.

Debitorul, în temeiul art. 1052, 1054 din Codul civil, art. 18 din Legea privind contractele de credit pentru consumatori (în cazul în care debitorul este definit drept consumator), precum şi secţiunii 3.06, lit. a) din contractul privind acordarea unei linii de credit, a dispus de dreptul de a revoca contractul de credit în termen de 14 zile din data semnării. Termenul este în decădere, în conformitate cu prevederile art. 1054 alin. (2) din Codul civil şi art. 18 alin. (2), lit.a) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori (în cazul în care debitorul este definit drept consumator). În decursul termenului de 14 zile, din data semnării contractului de credit, debitorul nu a solicitat creditorului revocarea contractului privind acordarea unei linii de credit.

Reclamanta a subliniat că, contractul de credit este guvernat de legea Republicii Moldova, în special, reglementările stabilite în Codul civil prin art. 1242-1250, cu excepţiile aplicate faţă de bănci şi organizaţiile de creditare nebancară cu privire la costul creditului, precum şi de art. 1763-1773 din Codul civil.

La fel, sunt aplicabile şi prevederile actelor normative speciale, îndeosebi interdicţiile cu privire la costul total al împrumutului, impuse prin Legea cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, iar în cazul în care, debitorul are calitatea de consumator şi de Legea privind contractele de credit pentru consumatori.

Astfel, reclamanta a enunţat că, debitorul a efectuat următoarele trageri din linie de credit: la 1 iunie 2022 a fost trasă suma de 85.000,00 lei, la 6 iunie 2022 a fost trasă suma de 15.000,00 lei, iar la 25 octombrie 2022 a fost trasă suma de 15.000,00 lei.

După tragerea mijloacelor financiare din linia de credit, întru executarea obligaţiilor corelative, debitorul a efectuat următoarele achitări: la 3 iulie 2022 - 5.099,48 lei, la 5 august 2022 - 6.000,00 lei, la 15 septembrie 2022 - 4.000,00 lei, la 17 octombrie 2022 - 4.984,00 lei, la 7 noiembrie 2022 - 4.984,00 lei, la 1 decembrie 2022 - 5.732,00 lei, iar la 8 februarie 2023 - 5.151,00 lei.

După care a încetat să-şi execute obligaţiile contractuale de achitare a creditului nebancar în termenul şi condiţiile stabilite şi din motive neimputabile creditorului se eschivează de la onorarea obligaţiilor contractuale asumate.

În aşa fel, consideră reclamanta că, debitorul a încălcat grav prevederile art. 1242 alin. (1), 1247 alin. (1), 1763 alin. (1) din Codul civil, precum şi a secţiunii 3.04 din contractul privind acordarea unei linii de credit. La fel, această obligaţie îi revine în temeiul art. 10 alin. (1), art. 774, alin. (1), art. 775 alin. (1), art. 858 alin. (2) din Codul civil.

Ca urmare a neexecutării obligaţiei asumate, creditorul este în drept, iar debitorul este obligat la următoarele: a) soldul liniei de credit în mărime de: 95.194,97 lei; b) dobândă calculată în mărime de: 8.766,22 lei; c) comision calculat în mărime de: 2.420,00 lei; d) penalităţi calculate în mărime de: 3.000,00 lei. În total suma de 109.381,19 lei.

Astfel, epuizând orice cale de soluţionare a litigiului amiabil, OCN „Easy Credit" SRL pretinde încasarea de la ***** a sumei de 109.381,19 lei.

Prin prezenta acţiune, reclamanta a declarat că, a respectat în formularea pretenţiilor sale, cerinţele faţă de mărimea maximă a pretenţiilor ce pot fi înaintate debitorului cu statut de consumator, în temeiul art. 9 alin. (1), lit. e) din Legea nr. 1 cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, precum şi cele indicate în art. 15, alin. (7) din Legea nr. 202 privind contractele de credit pentru consumatori.

În drept, OCN „Easy Credit” SRL şi-a întemeiat acţiunea pe prevederile art. 901 alin. (1), art. 947-949, art. 1242 alin. (1), art. 1244, art. 1247 alin. (1), art. 1248 alin. (2), art. 1763-1767, art. 1769-1770 din Codul civil şi art. 7 alin. (1) şi (2), art. 8, art. 88, art. 56, art. 73 alin. (2), art. 82-83, art. 96, art. 166-167, art. 238-241 din Codul de procedură civilă, precum şi, în temeiul clauzelor contractuale, solicitând încasarea de la ***** în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL a sumei de 109.381,19 lei, ca urmare a rezoluţiunii contractului privind acordarea unei linii de credit, precum şi, încasarea de la debitor a taxei de stat în mărime de 3.281,44 lei.

*Poziţia pârâtului ***** asupra acţiunii iniţiale.*

La 19 februarie 2024, prin intermediul poştei electronice a instanţei, ulterior la 22 februarie 2024, şi prin intermediul Poşta Moldovei, pârâtul ***** a depus o referinţă la cererea de chemare în judecată depusă OCN „Easy Credit” SRL.

Într-un prim aspect, pârâtul ***** a menţionat că, parţial nu este de acord cu acţiunea reclamantului, din următoarele motive.

Consideră că, contractul privind acordarea liniei de credit conţine clauze abuzive, anume: pct. 3.02, lit. b), care prevede obligaţia de plată a comisionului de administrare, şi pct. 3.05, lit. b), în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii. Şi în acest sens a fost înaintată acţiunea reconvenţională.

Prin urmare, odată cu admiterea acţiunii reconvenţionale şi declararea nulităţii absolute a clauzelor menţionate, acţiunea reclamantei OCN „Easy Credit” SRL urmează a fi respinsă în partea pretenţiei privind încasarea comisionului de administrare ân mărime de 2.420,00 lei şi penalităţii în mărime de 3.000,00 lei. Iar plăţile efectuate cu titlu de comision, în mărime de 1.540,00 lei şi penalitatea în mărime de 3.270,00 lei urmează a fi considerate ca plăţi efectuate în contul stingerii datoriei.

Argumentele participanţilor la proces asupra acţiunii reconvenţionale.

În motivarea acţiunii reconvenţionale, ***** a confirmat că, între părţile litigante a fost încheiat contractul privind acordarea unei linii de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022. Conform acestui contract, lui ***** i-a fost pusă la dispoziţie o linie de credit în mărime de 100.000,00 lei, care urma a fi restituită prin efectuarea plăţilor lunare în cazul în care s-au efectuat trageri. Totodată, ***** urma să achite pe lângă dobândă, comisionul de administrare în mărime de 0,30% lunar din mărimea liniei de credit.

De asemenea, contractul la pct. 3.05. lit. b) prevede obligaţia de plată a penalităţii în mărime de 30,00 lei pentru fiecare zi de întârziere.

Reclamantul reconvenţional susţine că, a efectuat trageri în mărime de 85.000,00 lei la 1 iunie 2022, 15.000,00 lei la 6 iunie 2022 şi 10.000,00 lei la 25 octombrie 2022, însă a admis întârzieri la restituirea creditului, iar pârâtul-reconvenţional a înaintat acţiunea iniţială privind încasarea datoriei.

Reclamantul ***** parţial nu este de acord cu acţiunea înaintată de către OCN „Easy Credit” SRL, prin urmare a înaintat prezenta acţiune reconvenţională, iar admiterea acesteia va exclude admiterea unor pretenţii înaintate prin acţiunea iniţială.

Referitor la clauzele abuzive, a subliniat că, potrivit contractului privind acordarea liniei de credit, obligaţiile de plată a comisionului rezultă din pct. 3.02. lit. b), iar, penalităţile din pct. 3.05. lit. b).

Având în vedere că, contractul a fost încheiat în ziua adresării, consideră evident că, clauzele privind plata comisionului şi penalităţii nu au fost negociate. OCN „Easy Credit” SRL folosind acelaşi tip de contract pentru o multitudine de clienţi, a avut doar opţiunea de a accepta sau a refuza contractul. Astfel, debitorul nu a negociat şi nici nu a avut posibilitatea reală de a negocia sau de a se familiariza cu condiţiile contractuale.

Prin urmare, reclamantul reconvenţional consideră că, clauzele din pct. 3.02. lit. b) în partea ce prevede obligaţia de plată a comisionului de administrare şi pct. 3.05. lit. b) în partea

ce prevede obligaţia de plată a penalităţii din contractul privind acordarea liniei de credit, sunt abuzive.

Suplimentar cu privire la comisionul de administrare, ***** a făcut trimitere la Recomandarea Curţii Supremă de Justiţie, nr. 95 din 16.12.2016, care explică că, *creditorul urmează să furnizeze servicii care constituie o contraprestaţie şi care să justifice perceperea acestui comision, în plus, redactarea acestor clauze să nu fie lipsită de claritate. Cuprinsul contractului urmează să conţină precizări,cu privire la fundamentul perceperii acestui comision ori destinaţiei acestuia, să conţină în mod transparent motivele care justifică remuneraţia corespunzătoare acestui comision, în condiţiile în care se contestă că creditorul este obligat să furnizeze o contraprestaţie reală, pentru a obţine comisionul menţionat. În lipsa acestor precizări, clauza privind comisionul va fi considerată abuzivă […]*

Făcând referire la art. 1765 Cod civil, reclamantul reconvenţional remarcă faptul că, pentru a pretinde la plata comisionului, creditorul urmează să presteze servicii debitorului, iar clauzele care prevăd plata comisionului să conţină motivele încasării acestui comision şi serviciile prestate contra acesta.

Totodată, ***** a indicat că, din definiţia contractuală a comisionului se constată că debitorul nu beneficiază de vreun serviciu şi nici nu primeşte vreo contraprestaţie în schimbul comisioanelor achitate. Mai mult ca atât, comisionul de administrare în sensul contractului are drept scop acoperirea cheltuielilor creditorului suportate în legătură cu activitatea sa. Acţiunile care sunt descrise în definiţii reprezintă de fapt obligaţiile creditorului care nu pot fi imputate debitorului. Or, acesta este obligat să respecte prevederile legale fiscale, contabile, cu privire la organizaţiile de creditare nebancară, fapt ce presupune că acesta duce contabilitatea, monitorizează încasările şi le reflectă, îşi formează provizioane pentru acoperirea pierderilor, etc.

De asemenea, odată ce creditorul pretinde că, prestează servicii continuu pentru care lunar urmează a fi achitat comisionul, acesta urmează să demonstreze acest fapt prin prezentarea probelor în acest sens.

Suplimentar, referitor la penalitatea contractuală, ***** a indicat că, contractul prevede la pct. 3.05. lit. b) obligaţia debitorului de a plăti 30,00 lei penalitate pentru fiecare zi de întârziere, conform secţiunii 3.04, adică în cazul neachitării ratei creditului, dobânzii şi/sau comisionului de administrare.

Conform pct. 1 din anexa la Directiva 93/13 CEE, sun considerate abuzive clauzele contractuale care prevăd: lit. e) – solicitarea de la orice consumator care nu şi-a îndeplinit obligaţia să plătească o sumă disproporţionat de mare drept compensaţie.

Astfel, în ipoteza în care debitorul admite întârzieri la plata unei rate, creditorul ar putea pretinde plata penalităţii pentru neplata în termen a ratei. Respectiv, în raport cu rata din 1 martie 2023 în mărime de 4947,83 lei, penalitatea de 30 lei pe zi reprezintă 0,60% pe zi.

În acest sens, reclamantul reconvenţional indică că, mărimea penalităţilor prevăzute de contract este disproporţionat de mare în raport cu prejudiciul adus creditorului prin neachitarea în termen a creditului restant.

Reieşind din dispoziţia art. 943 alin. (1) şi (4) din Codul civil, raportată la speţă, în ipoteza în care debitorul admite întârziere la plata unei rate, creditorul ar putea pretinde plata penalităţii doar pentru neplata în termen a sumei de bază (credit restant) şi nicidecum a dobânzii, comisionului sau altor plăţi. Însă, după cum rezultă din pct. 3.05. lit. b) din contract, creditorul poate pretinde plata penalităţii în cazul în care debitorul nu restituie în termen o porţiune din credit, dobândă şi/sau comision de administrare.

Drept urmare, clauza prevăzută de pct. 3.05. lit. b) în conformitate cu art. 943 alin. (4) din Codul civil, este lovită de nulitate absolută, or, reieşind din prevederile contractului, creditorul poate calcula penalităţi nu doare pentru neexecutarea obligaţiei pecuniare de bază

(neachitarea soldului creditului) ci şi pentru neexecutarea oricărei obligaţii contractuale (neachitarea dobânzii, comisionului de administrare).

Reclamantul reconvenţional solicită să fie constatat caracterul abuziv şi declarată nulitatea absolută a pct. 3.02. lit. b) în partea ce prevede obligaţia de plată a comisionului de administrare în mărime de 0,30% lunar, şi pct. 3.05. lit. b) în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii în mărime de 30 lei pe zi din contractul privind acordarea unei linii de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022. *În drept,* acţiunea reconvenţională a fost întemeiată pe prevederile art. 328, 329, 332, 943, 947, 1069, 1072 alin. (1), 1076 alin. (1), 1077 alin. (1), 1079 din Codul civil, Directiva 93/13/CEE a Consiliului Europei din 5 aprilie 1993.

Poziţia participanţilor la proces expusă în şedinţa de judecată.

În şedinţa de judecată, *reprezentantul reclamantei/pârâte OCN „Easy Credit" SRL – Alexandru Plăcintă* a susţinut pe deplin cererea de chemare în judecată depusă şi a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat, în baza temeiurilor de fapt şi de drept indicate în acţiune. Totodată, reprezentantul reclamantei/pârâte OCN „Easy Credit" SRL a solicitat respingerea acţiunii reconvenţionale ca neîntemeiată.

În şedinţa de judecată, *pârâtul/reclamant* *****, fiind citat legal despre data, ora şi locul examinării cauzei, nu s-a prezentat, prin cererea reconvenţională solicitând examinarea cauzei în lipsă părţii.

Aprecierea instanţei de judecată.

Audiind explicaţiile participantului prezent la proces asupra acţiunii iniţiale şi acţiunii reconvenţionale, studiind materialele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate, verificând argumentele expuse de reclamantă în acţiunea iniţială şi reclamantul/pârât în acţiunea reconvenţională, instanţa de judecată constată că, cererea de chemare în judecată înaintată de OCN „Easy Credit" SRL este întemeiată, urmând a fi admisă, iar cererea reconvenţională înaintată de *****, este neîntemeiată, urmând a fi respinsă, din următoarele considerente.

Prin prisma art. 5 din Codul de procedură civilă, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime. Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistenţă a legislaţiei, de imperfecţiune, coliziune sau obscuritate a legislaţiei în vigoare. Renunţarea uneia dintre părţi la dreptul de a se adresa în judecată prin încheierea în prealabil a unei convenţii nu are efect juridic, cu excepţia cazurilor de încheiere, în condiţiile legii, a unei convenţii arbitrale.*

Potrivit dispoziţiilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.*

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

În şedinţa de judecată s-a stabilit că, la 1 iunie 2022, între OCN „Easy Credit” SRL, în calitate de creditor şi *****, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de credit nr. 090892228, conform căruia, creditorul s-a obligat să pună la dispoziţia debitorului, ca urmare a aprobării solicitării de creditare, o sumă bănească cu titlu de linie de credit, în mărime de 100.000,00 lei, iar debitorul, se obligă să achite lunar cel puţin suma minimă de achitare, iar la expirarea termenului creditului să restituie integral costurile calculate şi soldul creditului. *(f.d. 9-16)*

Creditul a fost acordat în următoarele condiţii: suma creditului – 100.000,00 lei, rata dobânzii (anual, de la sold) – 19,50%, dobânda anuală efectivă (DAE) – 29,44%, comision de administrare (lunar, de la suma liniei) – 0,30%, penalitatea fixă pentru neexecutare (zilnic) – 30,00 lei. *(f.d. 10-11)*

Din textul secţiunii 5.01. din contract rezultă că, prezentul contract este încheiat pe un termen de 60 luni.

Prin dispoziţia de plată nr. 985 din 1 iunie 2022, se confirmă că, OCN „Easy Credit” SRL a transmis în proprietate lui ***** suma de 85.000,00 lei, iar prin dispoziţia de plată nr. 1,034 din 6 iunie 2022, se confirmă că, OCN „Easy Credit” SRL a transmis în proprietate lui ***** suma de 15.000,00 lei. *(f. d.29, 30)*

Potrivit certificatului privind achitările şi datoria, restanţa debitorului ***** constituie suma de 109.381,19 lei, dintre care: soldul datorat – 95.194,97 lei; dobânda datorată – 8.766,22 lei; comision datorat – 2.420,00 lei; şi penalităţi datorate – 3.000,00 lei. *(f.d. 7-8)*

Din motivul neexecutării obligaţiilor contractuale asumate în termen, la 6 iulie 2023, OCN „Easy Credit” SRL a expediat în adresa debitorului ***** o somaţie de plată (notificare), prin care a solicitat restituirea datoriei în termen de 30 zile din data transmiterii somaţiei de plată, în caz contrar creditorul va rezoluţiona contractual de credit, în temeiul art. 864 alin. (2) şi (4), coroborat cu art. 1248 şi art. 1769 Cod civil. *(f. d. 5, 31)*

Constatând lipsa diligenţei pârâtului de restituire a creditului, OCN „Easy Credit” SRL a promovat în justiţie o acţiune cu privire la obligarea pârâtului ***** la executarea unor obligaţii contractuale, în esenţă, solicitând încasarea costului total al împrumutului restant în mărime de 109.381,19 lei, precum şi compensarea cheltuielilor de judecată.

Ca urmare, instanţa de judecată reţine că, între părţile litigante s-a stabilit un raport juridic în baza contractului sinalagmatic, în care fiecare dintre părţi s-a obligat reciproc, astfel încât obligaţia fiecăreia din ele să fie corelativă obligaţiei celeilalte.

Instanţa de judecată consideră necesar de învederat că, în conformitate cu art. 9 alin. (1) Cod civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.*

Alin. (2) al art. 9 din Codul civil indică: *drepturile şi obligaţiile civile apar:*

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;

c) din hotărâre judecătorească în care sunt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobândirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

Potrivit art. 776 din Codul Civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Conform art. 858 alin. (1) şi (2) din Codul civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Din sensul art. 901 alin. (5) din Codul civil, *neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligaţiei.*

În temeiul art. 992 alin.(1) din Codul civil, *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.*

Dispoziţia art. 1242 alin. (1) din Codul civil statuează că, *prin contractul de împrumut o parte (împrumutător) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.*

Potrivit prevederilor art. 1247 din Codul civil, *împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract. Dacă nu au fost stabilite dobânzi, el are dreptul să restituie împrumutul şi până la expirarea termenului. Împrumutatul trebuie să restituie bunuri de calitatea şi în cantitatea bunurilor primite şi nimic mai mult, chiar dacă preţurile au crescut ori au scăzut. În cazul în care a împrumutat o sumă de bani, împrumutatul are obligaţia de a restitui suma nominală primită fără a ţine cont de variaţiile valorii banilor. Dacă în contractul de împrumut nu este stabilit nici termenul de restituire, nici termenul de preaviz, împrumutul trebuie restituit în decursul a 30 de zile de la data la care împrumutatul a primit cererea de restituire.*

Articolul 1763 alin. (1)-(3) din Codul civil statuează că, *prin contractul de credit, o bancă sau o organizaţie de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziţia unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiţia rambursării ei, a plăţii dobînzii şi a altor plăţi aferente, sau îşi asumă orice alt angajament de a achiziţiona o creanţă sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanţii. Contractul de credit se încheie în scris. Faţă de contractul de credit se aplică prevederile referitoare la contractul de împrumut în măsura în care regulile prezentului capitol nu prevăd altfel sau din esenţa contractului de credit nu reiese contrariul.*

În acelaşi timp, art. 3 al Legii nr. 202 din 12 iulie 2013 cu contractele de credit pentru consumatori defineşte *contractul de credit pentru consumatori* ca fiind contract prin care un creditor acordă sau se angajează să acorde unui consumator un credit sub forma de amânare la plată, împrumut sau alte facilităţi similare, cu excepţia contractului pentru prestarea de servicii în mod continuu sau pentru furnizarea de bunuri de acelaşi fel, atunci când consumatorul plăteşte pentru acestea în rate, pe toată durata furnizării lor.

Aceiaşi normă legală acordă semnificaţia noţiunii de: *consumator* – persoană fizică care intenţionează să comande ori să procure sau care comandă, procură ori foloseşte produse şi servicii pentru necesităţi nelegate de activitatea de antreprenor sau cea profesională; şi creditor – persoană fizică sau juridică care acordă sau se angajează să acorde credite sau împrumuturi fiind în exerciţiul activităţii sale comerciale sau profesionale.

În acest sens, instanţa de judecată remarcă că, lucrările dosarului, aşa cum au fost descrise mai sus, denotă în mod incontestabil instituirea unui raport juridic obligaţional între OCN „Easy Credit” SRL şi *****.

De altfel, OCN „Easy Credit” SRL şi-a asumat obligaţia de a oferi pârâtului/reclamant ***** un credit în mărime de 100.000,00 lei, iar cel din urmă şi-a asumat obligaţia de a restitui creditul în termenul şi în condiţiile acceptate prin încheierea contractului de credit.

Cum atestă înscrisurile cauzei, OCN „Easy Credit” SRL şi-a executat cu diligenţă obligaţia de a acorda lui ***** cu împrumut suma de 100.000,00 lei, fapt confirmat prin dispoziţia de plată nr. 985 din 1 iunie 2022 şi dispoziţia de plată nr. 1,034 din 6 iunie 2022 (f.d. 28, 29).

Din conţinutul certificatului privind plăţile efectuate de către *****, emis la 3 august 2023 de către OCN „Easy Credit” SRL, reiese că, în perioada 3 iulie 2022 – 8 februarie 2023, debitorul a realizat mai multe plăţi, după care a încetat să-şi îndeplinească obligaţiile contractuale în mod corespunzător.

În astfel de circumstanţe, instanţa de judecată ajunge la concluzia că, pârâtul/reclamant ***** nu şi-a executat în mod corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi termenul stabilit obligaţia asumată prin contractul de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022, considerent din care urmează a fi admisă solicitarea organizaţiei-reclamante privind încasarea din contul pârâtului a datoriei rezultate din neexecutarea contractului, în mărime de 109.381,19 lei, dintre care: soldul datorat – 95.194,97 lei; dobânda datorată – 8.766,22 lei; comision datorat – 2.420,00 lei; şi penalităţi datorate – 3.000,00 lei.

Referitor la dobânda contractuală, instanţa de judecată subliniază următoarele.

În corespundere cu art. 1764 alin. (1) din Codul civil, *părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobânzi fixe sau flotante.*

Iar, în baza art. 1765 din Codul civil, *în afară de dobândă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.*

În corespundere cu prevederile art. 1248 alin. (1) şi (2) din Codul civil, *în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractual nu prevede altfel; dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condiţiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4).*

Potrivit art. 15 alin. (7) şi (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, *se interzice: a) aplicarea ratei dobânzii de credit anuale specificate în contractul de credit dacă aceasta depăşeşte 50 %, iar toate celelalte plăţi aferente (comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată), cu excepţia dobânzii, pe o zi de credit depăşesc 0,04% din valoarea totală a creditului; b) stabilirea costului total al creditului (care include dobânzi, comisioane, taxe, penalităţi, dobânzi de întârziere şi orice alt tip de plată) mai mare decât valoarea debursată conform contractului respectiv (sau valoarea de intrare a bunului în contractul de leasing financiar), credit care nu este destinat achiziţionării, construcţiei sau renovării (modernizării) unei locuinţe garantate cu un bun imobil în vederea asigurării obligaţiei de plată a creditului respectiv. În cazul încălcării prevederilor alin. (7) şi (8) din prezentul articol şi ale din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor, creditorul are dreptul să solicite doar restituirea sumei iniţiale debursate conform contractului de credit acordat, fără revendicarea altor plăţi prevăzute în contract (inclusiv dobânda, comisioanele, taxele, penalităţile, dobânzile de întârziere şi orice alt tip de plăţi). Prezenta prevedere se aplică inclusiv în cazul în care creditorul a transmis unei persoane terţe dreptul de încasare a creanţelor aferente contractului de credit acordat.*

În continuare, pe lângă datoria creditului solicitată prin acţiunea iniţială, instanţa urmează să analizeze solicitările reclamantei referitor la plăţile aferente creditului, care constau din dobândă aferentă, comisionul de administrare, precum şi a penalităţii, în condiţiile art. 15 alin. (7) şi (9) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

De altfel, cerinţele reclamantei OCN „Easy Credit” SRL au fost formulate în sensul solicitării compensării inclusiv şi a plăţilor aferente, cum ar fi dobânda datorată – 8.766,22 lei; comision datorat – 2.420,00 lei; şi penalităţi datorate – 3.000,00 lei.

În temeiul art. 1244 alin. (1) nr. 202 din 12 iulie 2013 Cod civil, *în baza contractului de credit nebancar, părţile pot prevedea şi plata unei dobânzi, a cărei rată anuală nu poate depăşi dublul ratei de referinţă CHIBOR înregistrată în ziua bancară anterioară datei în care părţile au stipulat rata dobânzii. În sensul prezentului alineat, rata de referinţă CHIBOR este rata calculată în modul stabilit de Banca Naţională a Moldovei, în baza cotaţiilor*

orientative/ferme ale băncilor contributorii pentru plasarea mijloacelor băneşti în lei moldoveneşti la alte bănci, pe termen de 12 luni.

Conform art. 1764 din Codul civil, *părţile contractului de credit pot conveni asupra unei dobînzi fixe sau flotante. Creditorul nu poate modifica în mod unilateral mărimea dobînzii decît în cazurile prevăzute de lege sau de contract. În cazul cînd contractul prevede dreptul băncii sau a organizaţiei de creditare nebancară de a modifica în mod unilateral mărimea dobînzii, aceasta se va efectua în funcţie de rata de bază a Băncii Naţionale, de rata inflaţiei şi de evoluţia pieţei financiare bancare şi nebancare, ţinîndu-se cont de principiul echităţii. Creditorul îl va anunţa în scris pe debitor despre modificarea mărimii dobînzii cu cel puţin 10 zile înainte de modificare. Mărimea nouă a dobînzii se va aplica la soldul, existent la data modificării, al creditului.*

De asemenea, instanţa de judecată menţionează că, potrivit art. 1069 alin. (1) şi (2) din Codul civil, *clauza propusă de una dintre părţi nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influenţeze conţinutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu. Dacă una dintre părţi propune celeilalte părţi să selecteze din mai multe clauze, clauza nu se consideră negociată individual doar pentru că cealaltă parte a selectat din clauzele propuse. Dacă o clauză a fost propusă ca parte a unor clauze standard, se prezumă că ea nu a fost negociată individual.*

Potrivit Secţiunii 3.02. din Contract, pentru punerea la dispoziţia şi utilizarea de către debitor a sumei Creditului, acesta se obligă să achite creditorului, o dobândă contractuală, rata căreia este calculată zilnic, de la suma trasă din linia de credit şi va fi restituită de debitor lunar. Mărimea anuală a ratei dobânzii, aferente contractului, este de 19,50%. Rata dobânzii este flotantă. Dobânda va fi achitată de Debitor lunar, fiind inclusă în Suma minimă de achitare.

Instanţa reţine că, potrivit art. 15 alin. (7) lit. a) din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, dobânda anuală nu trebuie să depăşească 50%.

În speţă, contractul menţionează o dobândă anuală efectivă (DAE) de 29,44%, ceea ce este sub limita maximă de 50% impusă de lege (art. 15 alin. 7 lit. a).

Dobânda este calculată zilnic şi achitată lunar, ceea ce este permis conform normelor în vigoare din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr. 202 din 12 iulie 2013.

Prin urmare, analizând conţinutul certificatului privind achitările şi datoria *****, dobânda datorată conform prevederilor contractuale constituie suma de 8.766,22 lei, care va fi încasată din contul pârâtului ***** în beneficiul OCN „Easy Credit" SRL.

Referitor la încasarea penalităţii, instanţa de judecată subliniază următoarele.

Din textul art. 901 alin. (5) din Codul civil rezultă că, *neexecutarea obligaţiei înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligaţiei şi include neexecutarea totală sau parţială a obligaţiei, executarea necorespunzătoare sau cu întârziere a obligaţiei.*

Conform art. 947 alin. (1)-(5) din Codul civil, *clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). Prin clauză penală se poate garanta numai o creanţă valabilă. Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobânzi de întârziere. Părţile pot conveni asupra unei penalităţi mai mari decât prejudiciul. Debitorul nu este obligat să plătească penalitate în cazul în care neexecutarea obligaţiei este justificată.*

Din sensul art. 949 din Codul civil, *dacă penalitatea este stipulată pentru cazul în care debitorul nu execută obligaţia, creditorul poate cere atât executarea obligaţiei, cât şi plata penalităţii. Nu se poate cere atât executarea obligaţiei, cît şi plata penalităţii dacă penalitatea s-a stipulat cu titlu de despăgubire în locul prestaţiei şi nu doar cu titlu de mijloc de garantare a executării obligaţiei. Creditorul are dreptul să pretindă repararea prejudiciului în partea*

neacoperită prin penalitate (clauză penală inclusivă). În cazurile prevăzute de lege sau contract, creditorul poate cere sau despăgubiri, sau penalitate (clauză penală alternativă), poate cere repararea prejudiciului peste penalitate (clauză penală punitivă) sau poate cere doar penalitate (clauză penală exclusivă).

Potrivit secţiunii 3.05. lit. b) din contract, în cazul în care debitorul nu-şi va respecta obligaţia de restituire, integral şi la termen a plăţilor conform secţiunii 3.04, acesta va fi pus în întârziere şi va achita creditorului, pe lângă obligaţiunile de bază, o penalitate în mărime de 30,00 lei pentru fiecare zi de întârziere, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, clauza penală a fost negociată de părţi şi mărimea acesteia era cunoscută de către ***** încă de la început, până la semnarea contractului de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022, prin luarea de cunoştinţă a informaţiei precontractuale, pe care ulterior a contrasemnat-o la 1 iunie 2022 *(f.d. 17-19)*, respectiv fiind aplicabil principiul libertăţii contractuale.

Despre faptul aplicării penalităţii în mărime de 30,00 lei din suma restantă a împrumutului pentru fiecare zi de întârziere, ***** a fost informat prin informaţiile standard privind creditul pentru consumatori din 1 iunie 2022, care i-au fost aduse la cunoştinţă. Ca rezultat acesta benevol şi necondiţionat a semnat contractul de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022, fapt ce indică la negocierea clauzelor contractuale semnate, clauze contractuale ce au fost acceptate de către *****.

Din materialul probatoriu anexat, se reţine că, potrivit certificatului privind achitările şi datoria *****, suma penalităţii contractuale pentru perioada de neexecutare 08.03.2023 – 03.08.2023, constituie 3.000,00 lei *(f.d. 7-8)*.

Prin urmare, instanţa va dispune încasarea din contul lui ***** în beneficiul OCN „Easy Credit” SRL a sumei de 3.000,00 lei, cu titlu de penalitate de întârziere.

Referitor la comisionul de administrare, instanţa de judecată subliniază următoarele.

În conformitate cu art. 1765 din Codul civil, *în afară de dobândă, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului.*

Potrivit Secţiunii 3.02. lit. b) din contractul de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022, debitorul se obligă să achite creditorului, pe lângă dobânda contractuală, un comision de administrare a Liniei de credit, care este legat de serviciile creditorului cu privire la rezervarea sumei din Linia de credit pentru necesităţile debitorului [...]. Rata comisionului de administrare este de 0,30% lunar, fixă, calculate din mărimea Liniei de Credit.

Instanţa de judecată reţine că, din sensul art. 1765 din Codul civil, părţile pot conveni asupra unui comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului, însă acesta trebuie să fie justificat şi să reflecte un serviciu real prestat de creditor.

Analizând conţinutul contractului de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022, este stipulat în mod expres existenţa comisionului şi descrie scopul acestuia (rezervarea sumei din linia de credit). Comisionul este calculat ca un procent fix din valoarea liniei de credit, ceea ce asigură o previzibilitate.

Ca urmare, potrivit certificatului privind achitările şi datoria lui *****, rata comisionului pentru perioada de neexecutare 08.03.2023 – 03.08.2023, constituie suma de 2.420,00 lei.

La caz, comisionul de administrare perceput de creditor este justificat prin următoarele considerente: - *destinaţia comisionului* – comisionul de administrare, în cuantum de 0,30% lunar din valoarea liniei de credit, este perceput pentru serviciile prestate de creditor în gestionarea, rezervarea şi punerea la dispoziţia debitorului a fondurilor aferente liniei de credit.

Caracterul continuu al serviciului prestat – chiar dacă debitorul nu utilizează integral sau parţial suma disponibilă, creditorul trebuie să menţină activă linia de credit, să asigure fondurile necesare la dispoziţia acestuia şi să administreze contul de credit, ceea ce implică costuri operaţionale pentru instituţia de credit.

Prin urmare, perceperea comisionului de administrare în cadrul contractului de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022 este pe deplin justificată şi se impune încasarea acestuia de la pârât, conform obligaţiilor contractuale asumate.

În conexiunea celor relatate, instanţa de judecată ajunge la concluzia de a admite integral acţiunea înaintată de Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societatea cu Răspundere Limitată împotriva lui *****.

Aprecierea instanţei asupra acţiunii reconvenţionale.

Prin acţiunea reconvenţională, reclamantul reconvenţional ***** notează că, contractul privind acordarea liniei de credit conţine clauze abuzive, şi anume, în partea ce se referă *la pct. 3.02, lit. b)*, care prevede obligaţia de plată a comisionului de administrare; şi *pct. 3.05, lit. b)*, în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii.

Prin urmare, ***** a indicat că, odată cu admiterea acţiunii reconvenţionale şi declararea nulităţii absolute a clauzelor menţionate, acţiunea reclamantului urmează a fi respinsă în partea pretenţiei privind încasarea comisionului de administrare şi penalităţii.

Urmare a celor expuse, pretenţiile reclamantului urmează a fi respinse în partea încasării: comisionului de administrare (2.420,00 lei), şi a penalităţii (3.000,00 lei).

***** a subliniat că, având în vedere că contractul a fost încheiat în ziua adresării reclamantului, este evident că, clauzele privind plata comisionului şi penalităţii nu au fost negociate. Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societatea cu Răspundere Limitată folosind acelaşi tip de contract pentru o multitudine de clienţi, iar reclamantul având doar opţiunea de a accepta sau a refuza contractul. În aşa fel, reclamantul nu a negociat şi nici nu a avut posibilitatea reală de a negocia sau de a se familiariza cu condiţiile contractuale.

Prin urmare, reclamantul reconvenţional consideră că, clauzele din pct. 3.02. lit. b) în partea ce prevede obligaţia de plată a comisionului de administrare şi pct. 3.05. lit. b) în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii din contractul privind acordarea liniei de credit, sunt abuzive.

Instanţa de judecată studiind materialele dosarului şi înscrisurile probatorii administrate, verificând argumentele expuse de reclamantă din acţiunea iniţială şi reclamantul în acţiunea reconvenţională, constată că acţiunea reconvenţională înaintată de ***** este neîntemeiată, urmând a fi respinsă, din următoarele considerente.

Potrivit art. 992 din Codul civil, *contractul este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.*

Oricine îşi poate alege în mod liber contractantul, dacă legea nu prevede altfel. Părţile contractante pot încheia în mod liber, în limitele dispoziţiilor legale imperative, contracte şi pot stabili conţinutul lor, fapt reglementat de art. 993 la alin.(1) şi (2) din Codul civil.

În şedinţa de judecată s-a constatat că, la 1 iunie 2022, între Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit” Societatea cu Răspundere Limitată, în calitate de creditor şi *****, în calitate de debitor, a fost încheiat contractul de credit nr. 090892228. *(f.d. 9-16)*

Creditul a fost acordat în următoarele condiţii: suma creditului – 100.000,00 lei, rata dobânzii (anual, de la sold) – 19,50%, dobânda anuală efectivă (DAE) – 29,44%, comision de administrare (lunar, de la suma liniei) – 0,30%, penalitatea fixă pentru neexecutare (zilnic) – 30,00 lei. *(f.d. 10-11)*

În principal, ***** solicită, prin acţiunea reconvenţională, constarea caracterului abuziv şi nulitatea absolută a clauzelor contractuale de la *pct. 3.02, lit. b)*, care prevede obligaţia de plată a comisionului de administrare; şi *pct. 3.05, lit. b)*, în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii, înserate în contractul de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022.

Controlul judecătoresc al valabilităţii clauzelor incluse în contractul de credit indicat supra, urmează a fi efectuat prin prisma temeiurilor stabilite de legea materială în vigoare la data încheierii contractului.

Prin urmare, instanţa de judecată atestă că, cadrul normativ incident litigiului, în vigoare la data încheierii contractului – 1 iunie 2022, pe lângă dispoziţiile Codului civil, sunt aplicabile prevederile din Legea nr.105 din 13 martie 2003 privind protecţia consumatorilor şi

prevederile din Legea nr.202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori, în vigoare la acea dată.

Potrivit art. 1 din Legea nr.105 din 13 martie 2003 privind protecţia consumatorilor, *consumator* - orice persoană fizică ce intenţionează să comande sau să procure ori care comandă, procură sau foloseşte produse, servicii pentru necesităţi nelegate de activitatea de întreprinzător sau profesională. Aceeaşi definiţie este cuprinsă la art. 3 din Legea nr. 202 din 12 iulie 2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

În corespundere cu art. 3 alin.(1) şi (2) din Codul civil, are calitatea de *consumator* orice persoană fizică care, în cadrul unui raport juridic civil, acţionează predominant în scopuri ce nu ţin de activitatea de întreprinzător sau profesională. Persoana fizică nu are calitatea de consumator dacă cealaltă parte a raportului juridic civil nu are calitatea de profesionist. Are calitatea de *profesionist* orice persoană fizică sau juridică de drept public sau de drept privat care, în cadrul unui raport juridic civil, acţionează în scopuri ce ţin de activitatea de întreprinzător sau profesională, chiar dacă persoana nu are scopul de a obţine un profit din această activitate.

Prin urmare la semnarea contractului de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022, ***** deţine calitatea de consumator, în condiţiile în care prin contractul vizat, aceasta a beneficiat de credit în scopuri personale fapt reţinut din pct. 2.1 din Informaţiile standard semnate la 1 iunie 2022, care nu este legat de activitatea de antreprenor sau cea profesională.

În plus, Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată este un profesionist, care desfăşoară activitate profesională pe piaţa financiară.

Conform art. 329 din Codul civil, în contractele cu consumatorii sunt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie). Nulitatea de protecţie operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

Art. 16 lit. a) şi lit. b) din Legea nr.105 din 13 martie 2003 privind protecţia consumatorilor prevede, că consumatorul, *la încheierea contractelor, are inclusiv următoarele drepturi, de a lua liber decizii la achiziţionarea produsului şi a serviciului, fără a i se impune în contracte clauze abuzive sau care pot favoriza folosirea unor practici comerciale incorecte, de natură a influenţa opţiunea acestuia; şi de a beneficia de o redactare clară şi precisă a clauzelor contractuale, inclusiv a celor privind caracteristicile principale şi condiţiile de garanţie, de indicarea exactă a preţului sau a tarifului, precum şi de stabilirea cu exactitate a condiţiilor de credit şi a dobânzilor.*

Se atestă, că legiuitorul naţional a stabilit în mod imperativ că, până la încheierea contractului cu consumatorul, profesionistul are obligaţia de a-i furniza acestuia toate informaţiile precontractuale, în care să fie reflectate toate condiţiile unui eventual contract.

În acest sens, art.11 prevede că, *buna-credinţă este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. În special, este contrar bunei-credinţe ca o parte să acţioneze în contradicţie cu declaraţiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declaraţii sau acel comportament.*

Totodată art. 775 alin. (1) din Codul civil relevă că, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

În contextul speţei, instanţa reţine că, nu pot fi declarate nule, următoarele clauze contractuale de la *pct. 3.02, lit. b)*, care prevede obligaţia de plată a comisionului de administrare; şi *pct. 3.05, lit. b)*, în partea ce prevede obligaţia de plată a penalităţii, înserate în contractul de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022. Această concluzie este rezultată din următoarele considerente.

Prin prisma art. 1069 alin.(1) din Codul civil, *clauza propusă de una dintre părți nu este negociată individual dacă cealaltă parte nu a putut să-i influențeze conținutul, în special deoarece aceasta s-a elaborat anticipat, indiferent că face parte din clauze standard sau nu.*

Conform art. 1070 alin.(1) și (3) din Codul civil, *clauzele propuse de către o parte care nu au fost negociate individual pot fi invocate față de cealaltă parte doar dacă cealaltă parte le-a cunoscut sau dacă partea care le-a propus a luat măsuri rezonabile pentru a atrage atenția celeilalte părți asupra lor la momentul încheierii contractului sau înainte de aceasta. În sensul alin. (1), nu se consideră că consumatorului i s-a atras atenția în mod suficient asupra clauzelor doar pentru că în înscrisul contractual există o trimitere la acele clauze, chiar dacă el a acceptat textul.*

Din textul 1071 alin.(1) și (2) din Codul civil, *persoana care prezintă clauze care nu au fost negociate individual este obligată să se asigure că ele sânt elaborate și comunicate într-un limbaj clar și inteligibil, precum și să fie lizibile. Această cerință este aplicabilă textului în întregime, inclusiv notelor de subsol, trimiterilor la alte texte sau specificațiilor de orice natură. Într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza propusă de către profesionist cu încălcarea obligației de transparență impuse prin dispozițiile alin.(1) poate fi considerată abuzivă doar pe acest unic temei.*

Prevederile art.1072 din Codul civil relevă, *într-un contract dintre un profesionist și un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist și dezavantajează considerabil, contrar bunei-credințe, consumatorul. Articolele 1077-1079 din Codul civil cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist și un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin. (1) din prezentul articol și art. 1075. Listele prevăzute de articolele menționate la alin. (2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive.*

La caz, clauzele contractuale menționate, stabilesc faptul că, consumatorul ***** pentru suma creditului solicitată de 100.000 lei, i-au fost stabilite obligații sub forma costului total al creditului, format din rata dobânzii (anual, de la sold) – 19,50%, dobânda anuală efectivă (DAE) – 29,44%, comision de administrare (lunar, de la suma liniei) – 0,30%, penalitatea fixă pentru neexecutare (zilnic) – 30,00 lei. *(f.d. 10-11)*

Astfel, ppotrivit certificatului privind achitările și datoria, restanța debitorului ***** constituie suma de 109.381,19 lei, dintre care: soldul datorat – 95.194,97 lei; dobânda datorată – 8.766,22 lei; comision datorat – 2.420,00 lei; și penalități datorate – 3.000,00 lei. *(f.d. 7-8)*

În urma examinării contractului de credit nr. 090892228 din 1 iunie 2022, instanța reține că nu sunt întrunite condițiile pentru a declara drept abuzive și nule clauzele prevăzute la pct. 3.02, lit. b) privind comisionul de administrare și pct. 3.05, lit. b) privind penalitățile, întrucât acestea sunt conforme cu dispozițiile legale și respectă principiile transparenței și echității contractuale.

Clauzele contestate sunt stipulate în contractul de credit în conformitate cu prevederile Codului civil, Legii nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor și Legii nr. 202/2013 privind contractele de credit pentru consumatori.

Comisionul de administrare este reglementat de art. 1765 din Codul civil, care permite stabilirea unor astfel de costuri suplimentare pentru serviciile prestate de creditor. Acesta reprezintă un cost aferent gestionării liniei de credit și nu poate fi calificat ca o clauză abuzivă, întrucât este clar definit și justificat.

Penalitățile pentru neexecutare sunt prevăzute de art. 947 din Codul civil, care permite părților să stabilească sancțiuni contractuale pentru întârzierea sau neexecutarea obligațiilor asumate.

Conform art. 1071 din Codul civil, *orice clauză contractuală trebuie să fie formulată într-un limbaj clar, inteligibil și ușor de înțeles de către consumator.*

În speță, clauzele referitoare la comisionul de administrare și penalități sunt exprimate într-un mod clar și explicit, făcând parte integrantă din contractul semnat de părți.

Debitorul a avut posibilitatea reală de a lua cunoştinţă de aceste clauze înainte de semnarea contractului, iar faptul că acestea nu au fost negociate individual nu constituie, un motiv de nulitate.

Mai mult, din materialele cauzei rezultă că, la 1 iunie 2022, înainte de semnarea contractului de credit nr. 090892228, debitorul ***** a semnat o declaraţie prin care a confirmat că a luat la cunoştinţă cu toate informaţiile precontractuale, considerându-le clare, lizibile şi rezonabile. De asemenea, din această declaraţie nu reiese că debitorul ar fi solicitat un termen suplimentar pentru a lua o decizie privind angajarea contractuală. *(f.d. 18-19)*

Potrivit art. 1072 din Codul civil, *o clauză este considerată abuzivă doar dacă creează un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor, în detrimentul consumatorului.*

Comisionul de administrare nu impune o obligaţie disproporţionată pentru consumator, ci reflectă costurile reale ale creditorului pentru rezervarea şi gestionarea fondurilor puse la dispoziţia acestuia.

Penalităţile sunt stabilite într-un cuantum clar definit şi rezonabil, având scopul de a asigura executarea obligaţiilor contractuale, fără a fi excesive sau disproporţionate.

Conform art. 11 şi art. 775 alin. (1) din Codul civil, părţile sunt obligate să acţioneze cu bună-credinţă pe parcursul întregului raport contractual.

Clauzele contestate nu contravin acestui principiu, întrucât au fost incluse în mod transparent în contract, iar debitorul a acceptat în mod voluntar condiţiile acestuia.

Având în vedere cele expuse, clauzele contractuale contestate nu sunt abuzive şi nu pot fi declarate nule, întrucât sunt prevăzute expres de lege şi conforme cu normele Codului civil, sunt redactate într-un mod clar şi inteligibil, fiind cunoscute şi acceptate de consumator, nu creează un dezechilibru semnificativ în raportul contractual, reflectă costuri justificate şi rezonabile aferente creditului contractat.

Prin urmare, solicitarea privind constatarea nulităţii absolute a acestora urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

Cu referire la cheltuielile de judecată, instanţa subliniază următoarele.

Potrivit prevederilor art. 82 Cod procedură civilă*, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.*

În conformitate cu 83 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanţa judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.*

Conform art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Instanţa de judecată, conducându-se de prevederile art. 94 din Codul de procedură civilă, luând în consideraţie că, acţiunea iniţială a fost admisă, va dispune încasarea de la ***** în beneficiul Organizaţiei de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 3.281,44 lei. *(f.d. 6)*

Sintetizând cele prezentate mai sus şi având în vedere probatoriul administrat în dosar, corelat cu dispoziţiile art. 118, 121–122 din Codul de procedură civilă, instanţa reiterează că, acţiunea formulată de Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată împotriva lui ***** este întemeiată şi va fi admisă integral, în timp ce acţiunea reconvenţională înaintată de ***** împotriva Organizaţiei de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată este nefondată şi va fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1), art. 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată

h o t ă r ă ş t e:

Cererea de chemare în judecată înaintată de Organizaţia de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată împotriva lui ***** privind încasarea datoriei şi compensarea cheltuielilor de judecată *se admite integral.*

Se încasează de la ***** (cod personal *****) în beneficiul Organizaţiei de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată (IDNO 1005600043669) datoria rezultată din neexecutarea contractului de împrumut nr. 090892228 din 1 iunie 2022, în sumă de 109.381,19 lei (o mie nouă mii trei sute optzeci şi unu lei, 19 bani) şi cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat în mărime de 3.281,44 lei, în total suma de 112.662,63 lei (o sută douăsprezece mii şase sute şaizeci şi doi lei, 63 bani).

Se respinge ca neîntemeiată acţiunea reconvenţională înaintată de ***** împotriva Organizaţiei de Creditare Nebancară „Easy Credit" Societatea cu Răspundere Limitată cu privire la declararea nulităţii clauzelor abuzive.

Hotărârea cu drept de atac în ordine de apel în Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
judecător *Eugenia Culinca*